T 130165

เนตรดาว เพียกแก้ว. 2545. *การศึกษาโครโมโซมและเรณูของพรรณไม้เผ่า Crotalarieae และ Indigofereae (Papilionoideae) ในอุทยานแห่งชาติภูพาน.* วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ISBN 974-668-913-4]
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.ดร. ประนอม จันทรโณทัย, รศ.ดร. ปิยะดา ธีระกุลพิศุทธิ์

บทคัดย่อ

ศึกษาพืชเผ่า Crotalarieae และ Indigofereae ในเขตอุทยานแห่งชาติภูพาน ระหว่างเดือนธันวาคม 2543 ถึงเดือนธันวาคม 2544 โดยศึกษาตัวอย่างพรรณไม้แห้ง และตัวอย่างพรรณไม้จากภาคสนาม ตรวจสอบชื่อวิทยาศาสตร์และบรรยายลักษณะพืช พบพืชเผ่า Crotalarieae 1 สกุลคือ สกุล *Crotalaria* 16 ชนิด และเผ่า Indigofereae 1 สกุล คือ สกุล *Indigofera* 7 ชนิด ศึกษาจำนวนโครโมโซมจากเซลล์ไมโครสปอโรไซต์ของพืชสกุล *Crotalaria* 15 ชนิด และพืชสกุล *Indigofera* 2 ชนิด พบว่าพืชสกุล *Crotalaria* ทุกชนิด มีจำนวนโครโมโซมเป็น 2n = 16 ยกเว้น *C. ferruginea* มีจำนวนโครโมโซมเป็น 2n = 48 ส่วน *I. cassioides* มีจำนวนโครโมโซมเป็น 2n = 16 และ *I. spicata* มีจำนวนโครโมโซมเป็น 2n = 14 ศึกษาจำนวนโครโมโซมจากเซลล์ปลายรากของพืช 1 ชนิด คือ *I. galegoides* มีจำนวนโครโมโซมเป็น 2n = 24 สามารถนำจำนวนโครโมโซมมาใช้ในการจำแนกพืชในสกุล *Indigofera* ได้ ส่วนพืชสกุล *Crotalaria* โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้จำนวนโครโมโซมมาช่วยในการจำแนก ยกเว้น *C. ferruginea* ที่มีจำนวนโครโมโซมต่างจากพืชชนิดอื่น การศึกษาครั้งนี้เป็นการรายงานจำนวนโครโมโซมครั้งแรกในประเทศไทยของพืช 10 แทกซา เรณูของพืชสกุล *Crotalaria* และ *Indigofera* มีลักษณะเป็นเรณูเดี่ยว มีขั้วแบบ isopolar สมมาตรด้านรัศมี เป็นเรณูแบบ tricolporate สามารถแบ่งกลุ่มของเรณูได้ โดยใช้ขนาด รูปร่าง และรูปร่างในแนวขั้ว

Abstract

The study of tribes Crotalarieae and Indigofereae in Phu Phan National Park was carried out between December 2000 and December 2001. Dried and living specimens were studied. Sixteen species in *Crotalaria* of tribe Crotalarieae and seven species in *Indigofera* of tribe Indigofereae were enumerated. The meiotic chromosome numbers of the 15 *Crotalaria* species and 2 *Indigofera* species were determined. All *Crotalaria* species have 2n = 16 except 2n = 48 in *C. ferruginea*. *I. cassioides* has 2n = 16 while *I. spicata* has 2n = 14. Mitotic chromosome number of *I. galegoides* was counted as 2n = 24. *Indigofera* species can be identified by chromosome number. But the chromosome number of most *Crotalaria* species do not provide good evidence for species identification. Counts for 10 taxa are recorded in Thailand for the first time. The pollen grains of *Crotalaria* and *Indigofera* are monads, isopolar, radial symmetry and tricolporate. The grain features can be used to group the plants based on shape, size and Amb types.